

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.11.2016
COM(2016) 726 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 136 σε συνδυασμό με το άρθρο 121 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών², και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. Η οικονομική ανάκαμψη στη ζώνη του ευρώ συνεχίζεται, αλλά παραμένει εύθραυστη. Σημειώθηκε σημαντική πρόοδος κατά τα τελευταία έτη: από το 2015, το ΑΕΠ της ζώνης του ευρώ έχει ανακτήσει τα προ κρίσης επίπεδά του σε πραγματικούς όρους και η ανεργία έχει υποχωρήσει στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2010-11. Ωστόσο, η συνολική ζήτηση είναι υποτονική, ο πληθωρισμός αρκετά κάτω από τον στόχο, παρά την ιδιαίτερα χαλαρή νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και η ανάπτυξη παρεμποδίζεται από τις συνέπειες της κρίσης, όπως οι επίμονες μακροοικονομικές ανισορροπίες και το υψηλό επίπεδο χρέους σε όλους τους κλάδους της οικονομίας, οι οποίες απαιτούν απομόχλευση και μειώνουν τους πόρους που είναι διαθέσιμοι για την κατανάλωση και τις επενδύσεις. Επιπλέον, ενώ το δυναμικό ανάπτυξης της οικονομίας στη ζώνη του ευρώ παρουσιάζει μακροπρόθεσμα καθοδική τάση, η τάση αυτή επιδεινώθηκε ακόμη περισσότερο λόγω της κρίσης. Παρά τις ενδείξεις βελτίωσης, το επίμονο κενό επενδύσεων και το υψηλό επίπεδο ανεργίας ενέχουν τον κίνδυνο να περιορίσουν περαιτέρω τις προοπτικές ανάπτυξης. Η επανεξισορρόπηση της οικονομίας στη ζώνη του ευρώ εξακολούθησε να έχει ασύμμετρο χαρακτήρα, ενώ μόνο οι χώρες που είναι καθαροί οφειλέτες πέτυχαν διόρθωση των ανισορροπιών τους, και έχει ως αποτέλεσμα αυξανόμενο πλεόνασμα

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

² ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Στο πλαίσιο της παγκόσμιας συμφωνίας εντός της Ομάδας των 20, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ καλούνται να αξιοποιήσουν κάθε μέσο πολιτικής – στον νομισματικό, φορολογικό και διαρθρωτικό τομέα – τόσο μεμονωμένα όσο και συλλογικά, για να επιτύχουν ισχυρή, βιώσιμη, ισόρροπη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

2. Φιλόδοξες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις αναμένεται να διευκολύνουν την ομαλή και αποτελεσματική ανακατανομή των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων και να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνεπάγονται οι συντελούμενες τεχνολογικές και διαρθρωτικές αλλαγές. Χρειάζονται μεταρρυθμίσεις για τη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος για τις επιχειρήσεις, την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς και την εξάλειψη των φραγμών στις επενδύσεις. Οι προσπάθειες αυτές είναι κρίσιμης σημασίας για την αύξηση της παραγωγικότητας και της απασχόλησης, την προώθηση της σύγκλισης και την ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού και της ικανότητας προσαρμογής της οικονομίας στη ζώνη του ευρώ. Η εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, χάρη στη δημιουργία αποτελεσματικών αγορών με ευπροσάρμοστους μηχανισμούς καθορισμού τιμών, αναμένεται να στηρίξει τη νομισματική πολιτική διευκολύνοντας της μετάδοσή της στην πραγματική οικονομία. Οι μεταρρυθμίσεις που αίρουν τους φραγμούς για τις επενδύσεις και στηρίζουν τις επενδύσεις μπορούν να αποφέρουν διπλά οφέλη με τη στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας βραχυπρόθεσμα και τη δημιουργία ικανοτήτων για μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Οι μεταρρυθμίσεις που βελτιώνουν την παραγωγικότητα είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τα κράτη μέλη με μεγάλες ανάγκες απομόχλευσης που συνδέονται με υψηλό εξωτερικό χρέος, καθώς η επιτάχυνση των ρυθμών ανάπτυξης συμβάλλει στη μείωση του χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ. Η τόνωση της ανταγωνιστικότητας των τιμών και της ανταγωνιστικότητας ανεξαρτήτως τιμών θα συμβάλει περαιτέρω στην εξωτερική επανεξισορρόπηση στις χώρες αυτές. Τα κράτη μέλη με υψηλά πλεονάσματα τρεχουσών υπόψη μπορούν να συμβάλουν στην επανεξισορρόπηση της ζώνης του ευρώ μέσω της θέσπισης μέτρων, συμπεριλαμβανομένων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που διευκολύνουν τη διοχέτευση των υπέρμετρων αποταμιεύσεων στην εγχώρια ζήτηση, ιδίως μέσω της αύξησης των επενδύσεων. Το σημερινό περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων παρέχει επίσης πρόσθετες δυνατότητες στο πλαίσιο αυτό, ιδίως σε χώρες με σημαντικά δημοσιονομικά περιθώρια.
3. Η βελτίωση του συντονισμού της εφαρμογής των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων των μεταρρυθμίσεων που ορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις και εκείνων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ONE), μπορεί να δημιουργήσει θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις στα κράτη μέλη και να ενισχύσει τις θετικές βραχυπρόθεσμες συνέπειες. Οι θεματικές συζητήσεις της Ευρωομάδας έχουν αποδειχθεί πολύτιμες για την οικοδόμηση συναντίληψης των προτεραιοτήτων για μεταρρυθμίσεις στη ζώνη του ευρώ, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την προώθηση της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων και της διαρθρωτικής σύγκλισης. Η Ευρωομάδα θα πρέπει να συνεχίσει τις συζητήσεις αυτές, ενισχύοντάς τις όπου είναι δυνατόν, κάνοντας αποτελεσματική χρήση των συμφωνημένων κοινών αρχών και κριτηρίων αξιολόγησης. Τα Εθνικά Συμβούλια Παραγωγικότητας, τα οποία πρόκειται να συγκροτηθούν για την εφαρμογή της σύστασης που απηύθυνε το Συμβούλιο στις 20 Σεπτεμβρίου 2016³, μπορούν επίσης να συμβάλουν στη συζήτηση σε εθνικό επίπεδο

³ EE C 349 της 24.9.2016, σ. 1.

και στον σχεδιασμό των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που έχουν ανάγκη τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της οικονομίας της ζώνης του ευρώ.

4. Ο στενός συντονισμός των εθνικών φορολογικών πολιτικών βάσει κοινών κανόνων είναι απαραίτητος για να επιτευχθεί ένας συνεκτικός συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός και για την ομαλή λειτουργία της νομισματικής ένωσης. Οι κοινοί δημοσιονομικοί κανόνες είναι προσανατολισμένοι προς την επιδίωξη της βιωσιμότητας του χρέους σε εθνικό επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα παρέχουν περιθώρια για μακροοικονομική σταθεροποίηση. Οι εθνικοί και συνολικοί δημοσιονομικοί προσανατολισμοί της ζώνης του ευρώ πρέπει, ως εκ τούτου, να επιτύχουν ισορροπία στον διττό στόχο της εξασφάλισης, αφενός, μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών και, αφετέρου, βραχυπρόθεσμης μακροοικονομικής σταθεροποίησης, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ζώνης του ευρώ. Στην παρούσα συγκυρία έντονης αβεβαιότητας για την ισχύ της ανάκαμψης και το επίπεδο της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας στην οικονομία, όταν η νομισματική πολιτική έχει επιφέρει ουσιαστική χαλάρωση, η δημοσιονομική πολιτική στο επίπεδο της ζώνης του ευρώ είναι απαραίτητη για την συμπλήρωση της νομισματικής πολιτικής για τη στήριξη της ζήτησης, ιδίως των επενδύσεων, και για την έξοδο από τον χαμηλό πληθωρισμό. Η αποτελεσματικότητα της δημοσιονομικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των δευτερογενών επιπτώσεων σε όλες τις χώρες, ενισχύεται από το χαμηλό επίπεδο των επιτοκίων. Είναι σκόπιμο επομένως να απευθυνθεί σύσταση για πιο θετικό δημοσιονομικό προσανατολισμό στη ζώνη του ευρώ ως σύνολο. Για το 2017, η Επιτροπή θεωρεί ότι υπό τις παρούσες συνθήκες είναι επιθυμητή στο επίπεδο της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της δημοσιονομική επέκταση του ΑΕΠ έως και 0,5%⁴. Πρόκειται για συνετό και ρεαλιστικό στόχο, μέσα σε ένα εύρος πιθανών στόχων που έχει 0,3% ως κατώτερο όριο και 0,8% ως ανώτερο, προκειμένου να εξισορροπηθούν τα ζητήματα τόσο της μακροοικονομικής σταθεροποίησης όσο και της δημοσιονομικής βιωσιμότητας. Παράλληλα, το δημόσιο χρέος παραμένει υψηλό και εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη να γίνουν βιώσιμα τα δημόσια οικονομικά μεσοπρόθεσμα σε ορισμένα κράτη μέλη. Για τον λόγο αυτό, είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί η κατάλληλη διαφοροποίηση των δημοσιονομικών προσπαθειών σε όλα τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη τα δημοσιονομικά περιθώρια και τις δευτερογενείς επιπτώσεις στις χώρες της ζώνης του ευρώ. Τα κράτη μέλη τα οποία υπερκαλύπτουν τους δημοσιονομικούς τους στόχους θα πρέπει να χρησιμοποιούν τα δημοσιονομικά τους περιθώρια για να στηρίξουν την εγχώρια ζήτηση και την ποιότητα των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών, στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη. Για παράδειγμα, οι εγγυήσεις προς το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων αποτελούν ιδιαίτερα αποτελεσματικό τρόπο προκειμένου τα κράτη μέλη με δημοσιονομικά περιθώρια να μεγιστοποιήσουν τον αντίκτυπο στην πραγματική οικονομία και την ανάκαμψη στη ζώνη του ευρώ. Τα κράτη μέλη που χρειάζονται περαιτέρω δημοσιονομικές προσαρμογές υπό το προληπτικό σκέλος του Συμφώνου θα πρέπει να φροντίσουν να συμμορφωθούν σε γενικές γραμμές με τις απαιτήσεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης για το επόμενο έτος. Βάσει του διορθωτικού σκέλους του Συμφώνου, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν την έγκαιρη διόρθωση των υπερβολικών ελλειμμάτων τους, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας δημοσιονομικών αποθεμάτων ασφαλείας για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων περιστάσεων. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ιδίως εκείνες που

⁴

Βλ. COM(2016) 727 final της 16.11.2016.

αυξάνουν την παραγωγικότητα, αναμένεται να στηρίξουν την ανάπτυξη και να βελτιώσουν τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Επίσης, μια πραγματική βελτίωση της σύνθεσης και της διαχείρισης των εθνικών προϋπολογισμών, στην πλευρά τόσο των εσόδων όσο και δαπανών, με αναπροσανατολισμό των πόρων προς επενδύσεις σε υλικά και άυλα στοιχεία, θα αύξανε τον αντίκτυπο των προϋπολογισμών στη ζήτηση βραχυπρόθεσμα και στην παραγωγικότητα πιο μακροπρόθεσμα. Χρειάζονται αποτελεσματικά εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια για να ενισχυθεί η αξιοπιστία των πολιτικών των κρατών μελών και να επιτευχθεί η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ βραχυπρόθεσμης μακροοικονομικής σταθεροποίησης, βιωσιμότητας του χρέους και μακροπρόθεσμης ανάπτυξης.

5. Η σταδιακή ανάκαμψη των αγορών εργασίας συνεχίζεται στη ζώνη του ευρώ, με σταθερή μείωση της ανεργίας. Ωστόσο, τα ποσοστά της μακροχρόνιας ανεργίας και της ανεργίας των νέων παραμένουν υψηλά, ενώ η φτώχεια έχει σταθεροποιηθεί σε υψηλά επίπεδα σε αρκετά κράτη μέλη. Παρότι σημειώθηκε κάποια πρόοδος στις μεταρρυθμίσεις με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ικανότητας προσαρμογής των αγορών εργασίας, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές διαφορές στη ζώνη του ευρώ, οι οποίες εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση για την ομαλή λειτουργία της ζώνης του ευρώ. Τα καλά σχεδιασμένα, δίκαια και χωρίς αποκλεισμούς συστήματα αγορών εργασίας, κοινωνικής προστασίας και φορολογίας και παροχών είναι αναγκαία για την απρόσκοπτη και συνεχή ανακατανομή του εργατικού δυναμικού προς πιο παραγωγικές δραστηριότητες, τη στήριξη της (επαν)ένταξης των ατόμων που επηρεάζονται από τις αλλαγές εργασίας ή είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας, τον περιορισμό του κατακερματισμού και την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, μεταξύ άλλων μέσω της αύξησης των ευκαιριών ποιοτικής απασχόλησης. Τα συστήματα αυτά θα συμβάλουν στην αποτελεσματικότερη αυτόματη σταθεροποίηση και την ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης, στοιχεία σημαντικά για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων στη ζώνη του ευρώ. Οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: i) αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία της απασχόλησης με στόχο αξιόπιστες συμβατικές ρυθμίσεις που παρέχουν ευελιξία και ασφάλεια τόσο για τους εργαζομένους όσο και για τους εργοδότες, προωθούν τις αλλαγές στην αγορά εργασίας, αποτρέπουν τη δημιουργία μιας αγοράς εργασίας δύο ταχυτήτων και επιτρέπουν την προσαρμογή του κόστους εργασίας όταν χρειάζεται, ένας τομέας στον οποίον οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες υπήρξαν ιδιαίτερα έντονες τα τελευταία χρόνια·
- ii) ενίσχυση των δεξιοτήτων, με τη βελτίωση της απόδοσης και της αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών συστημάτων και με ολοκληρωμένες στρατηγικές διά βίου μάθησης, με έμφαση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας· iii) αποτελεσματικές ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας με σκοπό να βοηθηθούν οι άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων, να επανέλθουν στην αγορά εργασίας και να αυξηθεί η συμμετοχή στην αγορά εργασίας και iv) σύγχρονα και κατάλληλα συστήματα κοινωνικής προστασίας που στηρίζουν όσους έχουν ανάγκη, συμπεριλαμβανομένων των ανέργων και όσων βρίσκονται εκτός της αγοράς εργασίας, και παρέχουν κίνητρα για ένταξη στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, η ελάφρυνση της φορολόγησης της εργασίας, ιδίως για τα χαμηλά εισοδήματα, και η διασφάλιση δίκαιων φορολογικών συστημάτων, μπορεί να βελτιώσει τα αποτελέσματα της αγοράς εργασίας. Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ που έχουν εφαρμόσει αυτές τις μεταρρυθμίσεις είναι πιο ανθεκτικά και έχουν να επιδείξουν καλύτερες επιδόσεις ως προς την απασχόληση και τον κοινωνικό τομέα.

6. Η δημιουργία της Τραπεζικής Ένωσης έχει προχωρήσει, αλλά παραμένει ημιτελής. Η έλλειψη κοινού συστήματος ασφάλισης των καταθέσεων και κοινού μηχανισμού ασφαλείας για το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης παρεμποδίζουν την ικανότητα της Τραπεζικής Ένωσης να επιτύχει τη διάρρηξη του δεσμού μεταξύ των τραπεζών και των κυβερνήσεων. Η ανθεκτικότητα του τραπεζικού τομέα στη ζώνη του ευρώ έχει μεν αυξηθεί συνολικά αφότου ξέσπασε η κρίση, όμως οι πιέσεις που υφίστανται οι τράπεζες έχουν ενταθεί ως αποτέλεσμα διάφορων παραγόντων, όπως τα υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων, τα αναποτελεσματικά επιχειρηματικά μοντέλα και η πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα σε ορισμένα κράτη μέλη, με αποτέλεσμα χαμηλή κερδοφορία και προκλήσεις για τη βιωσιμότητα. Οι πιέσεις αυτές περιορίζουν την ικανότητα των τραπεζών να χορηγούν δάνεια στην οικονομία. Οι κίνδυνοι εκτείνονται και στην πραγματική οικονομία, όπου το επίπεδο του δημόσιου και του μη χρηματοοικονομικού ιδιωτικού χρέους σε ορισμένα κράτη μέλη παραμένει σε υψηλά επίπεδα. Υπάρχει ανάγκη για συνεχή συντεταγμένη απομόχλευση στον ιδιωτικό τομέα μέσω του προσδιορισμού, της εξυπηρέτησης και, εν ανάγκη, της αναδιάρθρωσης του βιώσιμου χρέους, καθώς και με την ρευστοποίηση του συσσωρευμένου μη βιώσιμου χρέους, ώστε τα κεφάλαια που θα απελευθερωθούν να μπορούν να ανακατανέμονται πιο γρήγορα και αποτελεσματικά. Στο πλαίσιο αυτό, η αντιμετώπιση των ακόμη υψηλών επιπέδων μη εξυπηρετούμενων δανείων και η τήρηση κοινών αρχών στον σχεδιασμό των πλαισίων αφερεγγυότητας επιχειρήσεων και νοικοκυριών, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση των διαδικασιών αφερεγγυότητας και των πλαισίων εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, αποτελούν βασικά συστατικά στοιχεία μιας επιτυχούς και φιλικής προς την ανάπτυξη διαδικασίας απομόχλευσης.
7. Πέρυσι σημειώθηκε κάποια πρόοδος όσον αφορά τις πρωτοβουλίες που πρότειναν στην έκθεσή τους οι πέντε Πρόεδροι για την ολοκλήρωση της ONE της Ευρώπης, όπως είναι η ενίσχυση του ρόλου της διάστασης της ζώνης του ευρώ στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, η σύσταση για τα Εθνικά Συμβούλια Παραγωγικότητας και η συγκρότηση του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου εντός της Επιτροπής. Συνεχίζονται επίσης οι εργασίες σχετικά με τη βελτίωση της διαφάνειας και τη μείωση της πολυπλοκότητας των δημοσιονομικών κανόνων. Ωστόσο, δεν έχει ακόμη επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με άλλες πρωτοβουλίες καίριας σημασίας για την ONE, όπως το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασφάλισης Καταθέσεων που πρότεινε η Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2015. Επιπλέον, υπάρχουν ευρύτερες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν με βάση την έκθεση των πέντε προέδρων. Η Επιτροπή ανήγγειλε την πρόθεσή της να υποβάλει τον Μάρτιο του 2017 πρόταση για Λευκή Βίβλο για το μέλλον της Ευρώπης, η οποία θα αφορά επίσης το μέλλον της ONE. Η επίτευξη συμφωνίας για τα επόμενα επιχειρησιακά βήματα απαιτεί μια κοινή αίσθηση ευθύνης και σκοπού μεταξύ όλων των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, καθώς και μεταξύ των κρατών μελών εκτός ευρωζώνης, διότι μια ισχυρή ONE θα συμβάλλει πιο αποφασιστικά στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η ΕΕ και θα έχει επίσης θετικό αντίκτυπο στα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ,

ΣΥΝΙΣΤΑ στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να αναλάβουν δράση, μεμονωμένα και συλλογικά, στο πλαίσιο της Ευρωομάδας το διάστημα 2017-2018 ώστε:

1. Να εφαρμοστούν πολιτικές που στηρίζουν την ανάπτυξη βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, και βελτιώνουν την ικανότητα προσαρμογής, την επανεξισορρόπηση και τη σύγκλιση. Να δοθεί προτεραιότητα στις μεταρρυθμίσεις που αυξάνουν την παραγωγικότητα, βελτιώνουν το θεσμικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, αίρουν τα εμπόδια στις επενδύσεις και συμβάλλουν στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Τα κράτη μέλη με έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών ή υψηλό

εξωτερικό χρέος θα πρέπει να αυξήσουν την παραγωγικότητα με ταυτόχρονη συγκράτηση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος. Τα κράτη μέλη με μεγάλα πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα πρέπει να επιταχύνουν την εφαρμογή μέτρων που συμβάλλουν στην ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης, ιδίως την πραγματοποίηση επενδύσεων.

2. Να ακολουθήσουν ένα συνολικά θετικό δημοσιονομικό προσανατολισμό που θα συμβάλει σε ένα ισορροπημένο μείγμα πολιτικής, στη στήριξη των μεταρρυθμίσεων και στην ενίσχυση της ανάκαμψης μέσω δημοσιονομικής επέκτασης έως 0,5% του ΑΕΠ το 2017. Να συνδυάσουν τις εθνικές προσπάθειες για διασφάλιση μακροπρόθεσμης δημοσιονομικής διατηρησιμότητας, σεβόμενα το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, με τη βραχυπρόθεσμη μακροοικονομική σταθεροποίηση για τη ζώνη του ευρώ, χρησιμοποιώντας όλα τα περιθώρια ελιγμών που είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Να διαφοροποιήσουν τη δημοσιονομική προσπάθεια ανά επιμέρους κράτη μέλη λαμβάνοντας καλύτερα υπόψη την αντίστοιχη θέση τους σε σχέση με τις απαιτήσεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, την κατάσταση της ζώνης του ευρώ συνολικά και τις δευτερογενείς επιπτώσεις σε όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ: i) τα κράτη μέλη τα οποία υπερκαλύπτουν τους δημοσιονομικούς τους στόχους, να χρησιμοποιούν τα δημοσιονομικά τους περιθώρια για να στηρίξουν την εγχώρια ζήτηση και την ποιότητα των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών, στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη· ii) τα κράτη μέλη που χρειάζονται περαιτέρω δημοσιονομικές προσαρμογές υπό το προληπτικό σκέλος του Συμφώνου, να φροντίσουν να συμμορφωθούν σε γενικές γραμμές με τις απαιτήσεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης· iii) τα κράτη μέλη υπό το διορθωτικό σκέλος του Συμφώνου, να εξασφαλίσουν την έγκαιρη διόρθωση των υπερβολικών ελλειμμάτων τους, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας δημοσιονομικών αποθεμάτων ασφαλείας για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων περιστάσεων. Να βελτιώσουν τη σύνθεση των δημόσιων οικονομικών δημιουργώντας περισσότερα περιθώρια για υλικές και άυλες επενδύσεις και διασφαλίζοντας την αποτελεσματική λειτουργία των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων.
3. Να εφαρμόσουν μεταρρυθμίσεις που προωθούν τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την κοινωνική δικαιοσύνη και τη σύγκλιση, στηριζόμενες σε έναν αποτελεσματικό κοινωνικό διάλογο. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να συνδυάζουν: i) αξιόπιστες συμβάσεις εργασίας που παρέχουν ευελιξία και ασφάλεια τόσο για τους εργαζομένους όσο και για τους εργοδότες· ii) ποιοτικά και αποτελεσματικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και ολοκληρωμένες στρατηγικές διά βίου μάθησης με έμφαση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας· iii) αποτελεσματικές ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας για να στηριχθεί η συμμετοχή στην αγορά εργασίας· iv) σύγχρονα και κατάλληλα συστήματα κοινωνικής προστασίας που στηρίζουν όσους έχουν ανάγκη και παρέχουν κίνητρα για ένταξη στην αγορά εργασίας. Να ελαφρύνουν τη φορολόγηση της εργασίας, ιδίως για τα χαμηλά εισοδήματα και στα κράτη μέλη στα οποία η ανταγωνιστικότητα υπολείπεται του μέσου όρου της ζώνης του ευρώ, και να καταστήσουν την ελάφρυνση αυτή δημοσιονομικά ουδέτερη στα κράτη που δεν διαθέτουν δημοσιονομικά περιθώρια ελιγμών.
4. Να καταλήξουν σε συμφωνία για ένα Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασφάλισης Καταθέσεων, βάσει της πρότασης που εξέδωσε η Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2015 και να ξεκινήσουν τις εργασίες για τον κοινό μηχανισμό ασφαλείας για το Ενιαίο Ταμείο

Εξυγίανσης ώστε να καταστεί επιχειρησιακός πριν από το τέλος της μεταβατικής περιόδου του Ταμείου. Να χαράξουν και να εφαρμόσουν μια αποτελεσματική στρατηγική για ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ για να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι που απειλούν τη βιωσιμότητα του τραπεζικού τομέα, μεταξύ άλλων όσον αφορά το υψηλό επίπεδο των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τα αναποτελεσματικά επιχειρηματικά μοντέλα και την πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα. Τα κράτη μέλη με υψηλό ιδιωτικό χρέος να προωθήσουν μια ομαλή απομόχλευση.

5. Να επιταχύνουν τις πρωτοβουλίες για την ολοκλήρωση της ONE, με πλήρη σεβασμό της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και με ανοικτό και διαφανή τρόπο. Να εφαρμόσουν τις υπόλοιπες δράσεις στο στάδιο 1 της έκθεσης των πέντε προέδρων για την ολοκλήρωση της ONE της Ευρώπης.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*